

3. Пархоменко Н.М. Джерела права: проблеми теорії та методології: монограф./Н.М. Пархоменко. Київ: Юридична думка, 2008. 336 с.

4. Чернецька О.В., Шилінгов В.С. Право Англії як класична модель прецедентного права. Правова система України й міжнародне право, порівняльнеправознавство. 2015. № 4. С. 348–352.

5. Жидков О.А. Судовой прецедент в правовых системах развивающихся стран. Источник права. Москва: Наука, 1995. С. 28–46.

6. Малишев Б. Судовий прецедент у правовій системі Англії (теоретико-правовий аспект): дис кандидата юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2002. 229 с

Валерій Олександрович ГЕТЬМАН,

курсант 2-го курсу, гр. КП 931

факультету підготовки фахівців

для підрозділу кримінальної поліції

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

професор кафедри кримінального процесу ФПФОДР

к.ю.н., доцент

Володимир Михайлович ФЕДЧЕНКО

**ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ НЕЗАКОННИМИ
РІШЕННЯМИ, ДІЯМИ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНУ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ДОСУДОВЕ
РОЗСЛІДУВАННЯ, ПРОКУРАТУРИ АБО СУДУ**

На початку своєї роботи хочу зазначити, що згідно із ст. 56 Конституцією України, кожен має право на відшкодування за рахунок держави матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень. Це конституційне положення конкретизоване в ст. 130 КПК України, у якій встановлено, можливість відшкодування (компенсації) шкоди завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює

оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду за рахунок Державного бюджету України у випадках та в порядку, передбачених законом.

Згідно ст. 12 Закону та ст. 11 Положення рішення про розмір відшкодуваної шкоди, зазначеної в пунктах 1, 3, 4 статті 3 цього Закону, у випадку постановлення виправдувального вироку приймає суд, про що виносять ухвалу.

Передивляючись всі повноваження стосовно данної теми, в мене є підстави стверджувати, що розгляд заяви реабілітованого громадянина про відшкодування шкоди проводиться судом, який приймав рішення у справі, не в порядку позовного провадження, а згідно Закону.

Але, хочу додати, що на практиці, навіть в межах однієї області, це питання вирішуються судами по різному. В одних випадках заяви реєструються та розглядаються за правилами кримінального судочинства, в інших як позовні провадження.

Однак на практиці, у випадку розгляду судом першої інстанції заяви за правилами кримінального судочинства, апеляційні скарги подаються також за правилами кримінального судочинства. Але, такий порядок апеляційного оскарження, на мою думку, є порушенням вимог Закону. А як свідчить практика, прокурори подають апеляційні скарги на ухвали суду, а апеляційні суди приймають такі апеляції до розгляду, що не відповідає вимогам законодавства.

Наприкінці своєї доповіді хочу додати ще, про колізію у застосуванні двох рівних за юридичною силою нормативних актів, якими є ЦК України та Закон, стосовно відшкодування шкоди завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури і суду, необхідно усунути шляхом внесення до них

відповідних змін та доповнень, з урахуванням практики ЄСПЛ, що буде сприяти прийняттю законних та однакових за змістом судових рішень.

На мою думку, реєстрація та розгляд заяви реабілітованого громадянина про відшкодування шкоди повинна проводитися судом, який приймав рішення у справі, не в порядку позовного провадження, а в рамках кримінального судочинства, з урахуванням особливостей визначених Законом. Апеляцію на ухвалу суду щодо зазначеної заяви має право подати громадянин, який звернувся до суду, а прокурор та інші особи позбавлені Законом такої можливості. Значну апеляцію слід подавати за правилами цивільного судочинства, з урахуванням вимог Закону.

Перелік використаних джерел

1. Боярський О. О. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю суду. [Текст] : Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Боярський Олександр Олександрович; Одеська національна юридична академія. – Одеса, 2018. – 21 с.
2. Конституція України. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення 27.05.2021)
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення 27.05.2021)